

GRADUA-MARE
(NAGYVÁRAD)

Joi 15 Maiu st. v.
27 Maiu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 36.

ANUL XVI.

1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

Albumul Macedo-Românu.

Domnule redactore,

Văti interesatu, ca adevratu diuaru românescu, de mersul publicațiunei întreprinse de comitetul societății de cultura macedo-româna în beneficiul școlilor române din peninsul'a balcanica. Me simtu prin urmare datoru, în ajunul punerei sub presa a albumului macedo-românu, să aducu la cunoscința dvăstre la acea a publicului sprigitoru causei culturii române peste Dunare, că apelu ce subsemnatul a adresatu barbatilor de litere și de sciințe a fost primitu cu sentimente atât de românesci pe cât cu totii ne așteptamu: asiă că albumul a primitu colaborarea prețioasă a celor mai distinsi scriitori ai nostri. Important'ă lui devine și mai mare prin colaborarea onoratăe a unora din cei mai ilustrii barbali ai Europei întregi.

Pentru astadi me marginescu a da aci list'ă principalilor colaboratori ai albumului macedo-românu, promițându peste câteva zile a o completă cu numele acelora dela cari înca mai așteptămu articole promise. Între acestia avemu dator'ă a numi pe P. S. mitropolitu și primatu; dnii T. Maiorescu, Ion Ghica, Cogalniceanu, C. A. Rosetti, Chițu, P. S. Melchisedec, N. Ionescu și alti membrii ai Academiei, etc.

Primiti, domnule redactore, încredințarea pré deosebitei mele considerațiuni.

V. A. Urechia.

Prim'ă lista a colaboratorilor albumului.

V. Alessandri, „Alessandru Machedon“, poesiă, și „Papagalul simpatic“, nuvela; Odobescu, „Resunete ale Pindului în Carpati“; V. P. Radulescu, „Mariora“, episodul din resboiul Românilor cu Turcii dela 1877, nuvela.

P. S. Aurelianu, Despre Macedoneni; N. B. Locus-teanu, De secolu omul sufera; Dem. Bratianu, Prefația la albumu; Maria C. A. Rosetti, Epistola către dl Urechia despre Macedonia; Babesiu, Unu picuțu de filosofia; G. Q. Gârbea, Maceda, poema dramatica; I. Ionescu, (dela Bradu), Pastorii Români din Tesalia; C. S. Stoicescu, Important'ă limbei române; Atanasiadi, Școl'ă; Melidon, Megaloblahia; Dr. At. M. Marinescu, Macedo-Români din Ungaria; Cătra Roma, versuri; A. D. Xenopol, Istoria și politica; N. D. Popescu, Pindul și Carpatul, nuvela; Sava N. Șoimescu, Baba Dochia, legenda, Musa și Poetul, poesti; G. L. Frollo, Națiunile cari nu pieru; Dr. I. Felix, Mișcarea poporațiunei; A. Radu, Moral'ă dupa Buchner; N. Densusianu, Macedo-Români din Croația și Slavonia; Constantia de Dunca-Schiau, Femei'ă și cul-

tur'ă româna, epistola; George Cretzianu, Despre omenii mari; I. G. Holban, Presentul și viitorul; D. Constantinescu, Cugetări și versuri; L. A. Hoevel, Trei surori, nuvela; G. G. Meitani, Întrebarea și răspunsul, versuri; T. Boian, Cugetare; Ion Nenitescu, A crea, versuri; N. Andrise Bogdan, Cugetări; G. Rosali, versuri; D. Gusti, Ajutoru.

A. S. R. Elisabeta Dómna, Trecerea armatei române în Dobrogea; B. P. Hașdeu, Românul stă bine înfaptu în ambele Dacii; S. P. Radianu, Despre cruciare; Nicolae Pruncu, Versuri și stantie la Societatea Macedo-Româna; Corpu și sufletu, poesiă; Dim. Bogheanu, O cimilitura istorica; P. V. Grigoriu, Deșert'ă omenire, versuri; Em. Crettulescu, Tendințe coronate; T. P. Florentinu, Congresu pedagogic panromânu; Iosif Vulcanu, Hiu, escu și sunt Român, versuri; C. C. Plesioianu, Numele meu, versuri; Leonida Grigorița, Vîno draga, versuri; I. M. Codrescu, Cugetări; N. Calimachi Catargi, Epistola către dl Djuvara; C. Stancescu, Cântecu haiducescu; I. N. Polichroniade, Cugetări; I. Moșoiu, Sonetu; S. Fl. Marianu, Românul Macedoneanu, versuri; G. Misail, Despre Macedoneni; Ch. I. Sulioti, Cugetări; G. Stefanescu, profesoru, Dorința mea; Elie Bozianu, Bazele succesului întreprinderilor; Iacob Muresianu, Reunim; Mircea Rosetti, Prim'ă ciocnire; Iosif, (episcopu Dunării de jos) Cugetări; Tașcu Ilescu, (din Crușova) Pîrpirunele séu paparudele în Macedonia și către arămăni din Macedonia; N. Cîaur Aslan, Cugetări; I. Th. Sion (din Avela), despre orasiul Samarina; Gr. Dragosiu (preotu în Dragu), Foile umoristice; P. Mezetti, S'o vedi mama și Romantia, musica; G. Sion, La Macedo-Români, versuri; T. George Djuvara, Harp'ă minunosa, legenda poporala din Feroe, Imortalitate, sonetu; Veronica Miele, Langa léganu; Matilda Poni Cugler, Vine iern'ă, versuri; B. Șerbanescu, Despre miicădi, versuri; Iuliu I. Roșca, Lumina! Libertate! versuri; Ar. Densusianu, Viță'ă, versuri; Iuliu Poenaru, Le Don d'amour, romantia; musica; Quintescu, Din caletori'ă dela Bonn la Coblenz; V. Burla, Cugetări; Demetrie Eliescu, Versuri; I. D. Petrescu, Mitropolitul Stefan; D. C. Olanescu, La Leucone, dupa Oratiu și versuri; Stasescu, Mórtea, femeile; Eduard Candella, Cântecul gintei latine, musica; Eduard Wachmann, Gh. Stefanescu, T. T. Burada, Cugetare; Sava I. Henția, Suzeranul, desemnu; Bellissimus, Tieranc'ă dela lacu, desemnu; Demetrescu Mircea, Do-robantiul, unu capu, desemnu; C. Stăncescu, Nicochirana, desemnu; D. Marinescu, Macedonia, desemnu; Ph. Montureanu, Stambulul Sant Stefano; monastire lipoveneșca în Dobrogea, Cernavoda, desemne; Vangeliu Petrescu, Unu Român dela Ianina, desemnu și poesiă

poporala; Mihailescu (Gheorghe, Geografia; Petra Petrescu, Româncea din Sibiu, desemnu; H. Reinstein, Peste munti și peste mare, versuri.

V. Hugo, Je resteraï proscris, voulant rester debout; G. Vegezzi Ruscalla, Sopra la lega fra le genti latine; A. Naquet (député), Le divorce; H. Martin (de l'Institut), Rien de ce qui touche les Roumains ne peut nous être indifférent, epistola către dl Giuvara; Maxime du Camp, L'hiver, poésie; Antony Valabreque, Souvenir de voyage, poésie; Henri de Lapommeraye, Le Poète Euripide en Macédoine; Marie Nizet, Le pauvre Roumain, poésie; Emile Picot, Les Roumains macédoniens en Autriche et en Hongrie; E. Levasseur (de l'Institut), L'instruction du peuple c'est son baptême; A. Barbier, A Lenconse, ode; De Anatrefages, L'unité de l'espèce humaine; Clémence Royer, A une jeune fille, poésie; E. Egger, professeur, L'oeuvre de patriotisme; Emile Aollas, Le processus de l'humanité; E. de Girardin, Sympathie pour le Roumains; Théodore de Banville, Le Lion, fable; Pierre Zacone, Pensées, Fr. Copée, A une Fiancée, poésie; Louis Legrand, Progrès des Roumains; A. Ubicini, Hier une province, aujourd'hui une nation; Alberto de Quintana, A la sociedad Macedo-Romana; Paul Barbe, A naus fraires Balakos; Alphonse Taran, A Mireille Gleize, poésie; Albert Arnavielle, As manidets de Roumanio; T. Mistral, A la Roumanio, poésie; A. Foucher de Careil, La Roumanie a droit à l'estime de l'Europe; Enrico Croce, Cugetare despre Români; Antonin Roques, La Bonté; poésie și pensées; Jules Simon, La liberté; Emile Richeburg, Eudore, préfet des Gaules; Jules Lermina, Serons nous pour faire place à la Roumanie; G. M. Torres Caicedo, Ministru plenipotențiaru la Paris; El Cosmopolitismo; E. Littré, de l'Institut; Certes, mes sympathies pour les souffrances des Roumains; A. Espagne, Au pople de Romania; A. Langlade, A la Touffe égarée, versuri; William C. Bonaparte-Wyse, Dins la Fourest dela Santo Boumo; à la mémoire du Prince Lucien Bonaparte; A. de Gagnand, A-u-uno juovo Escoulano latino d'en Macedoni; L. de Berthelet-Perussis, Traducerea în franceza a versuriloru de susu; A. Roux, L'étoile de Roumanie; Marius Bourrally, L'aïeul et le petit-fils, fable; Dr. Ioan Urban Jarnik, Dialectul macedo-român; De Rosny, Louis Ratisbonne, Le temps nous semble fuire, versuri; Maria Letizzia Rattazzi, Poesii; Frédéric Damé, La Maison du Pendu, nouvelle; Ludovic Drapeyron, Les Roumains ont en nous des amis dévoués, epistola; Malgouverné, Tu es pour l'Orient l'initiatrice a la civilisation... epistola; Edouard Marsal (de Montpellier), Médailles des principaux représentants les trois littératures catalane, provenale et languedocienne, desemnu; Jose Gonzales de Tejada, di-verse poesii; D. William, Dorobantii și un cioban; cour d'une maison de boyard; interieur d'une cour de paysan à Bouzeo, desemne; Dr. Dosius, Românu din Magarova, Macedonia, portretu.

Petre Gradișteanu, Cugetări; Dn'a Veduva Quinet, epistola; Edgar Quinet, Despre români; G. Misail, Despre macedoneni; Max Müller, Spachen Spache; Mihail Colnicescu, Ion Ghica, Dr. Mavrodin.

Salute!

U dulcea primavéra din ceriul azuriu
Descinsau floricele, ce portu nectarul viu;
Cu blânde viorele venitau lacrimiore,
Cu rozele virgine garofe 'nbatetóre.
Ceriul blându surdiatoru,
Plaiu dulce 'nverditoru:
Salute!

Am plânsu o iérna 'ntréga făr' nici o mângaiere,
Copil'a cu ochi negri ridea de-a mea durere,
Acum e cântul dulce in selb'a inverdita,
Nu-mi pasa-acum copil'a, natur'a me invita.
Suspine, dulce chinu,
Amoru cerescu, divinu:
Salute!

Nu-mi trebe alinare din peptul ce insiéla,
Me mângaiia profumul din flóre ce esala;
E dulce desfetarea, ce peptului intinde
Valcéu'a 'n murmuru tainicu cu unde siopotinde,
Când stându lângă isvoru
I dicu incetisoru:
Salute!

Voi nim'e inocente, copile ridietóre,
Flori blânde si frumóse, paduri imbetatóre,
Cu cântecul de ângeri iubite pasarele,
Oh, me 'nvetiati pe mine la doine tinerele;
Eu ve voiu asteptá,
Si veselu voiu cântá:
Salute!

Teodor Bota.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de Claire de Chandeneux. —

(Urmare.)

— Poti să faci unu ce mai bunu decât acést'a, Mariotte, vrei?

— Ce? — întrebă dèns'a.

— Du-te în fabric'a de sticla, pâna ce Jean Marie va merge pe jos în orasiu.

— Să deșteptu pe dl Forster?

— Da; însciintieza pe proprietarul fabricei, că bié-t'a femeia... cassariti'a lui... a pațitu nenorocire.

— O să facu bucuros acést'a, — di-se Mariotte și voiá să plece.

— Nu uitá Mariotte a di-ce o „Nascatóre” pentru acesti nenorociti, când vei trece înaintea capelei Sântei Précurate!

— Credu, că ar fi mai bine a di-ce unu „De profundis”, — întrerupse Jean Marie și începú să mër-ga iute pe cararea de lângă riu.

Mariotte grabi a-l urmă.

Pierre Pique remase iérasu singuru la lumin'a slaba a lampei lângă cadavre, pe cari valurile line ale riuului le leganau încetu în luntriti'a.

Mórtea usurarului, pe care nu l'a cunoscutu și care nu s'a pré bucuratu de unu renume bunu în ținutul acela, i pareá mai multu tragica, decât patrundátóre.

Înse mórtea bietei femei de dóue-deci și șese de ani, care erá veduva, avea o fiica dragalașa, și care se numiá Ismérie Morin, i-a storsu lacrime.

Dèns'a erá iubita în fabric'a de sticla, și totu ținutul o cunoscea, ca pe o femeia onesta și curagiósa, ca pe o impiegata credinciósa și diligenta.

Nici nu avea dèns'a inimi.

Și totusi acuma zacea fâra viețu, strapunsa cu cutitul.

În sér'a acést'a, cu câteva óre înainte de asasinatu, dn'a Ismérie se odihni în locuint'a pescariului; conversá cu soțu'a lui și se jucá cu pruncii lui; ea întrebá cu interesare de fiul lui cel mai mare, carele fiindu oștașu, acuma se rentórse cu concediu la cas'a parintiésca.

Și acuma Pierre Pique veghiéza la cadavrul acestei femei placute, facute, tari și curagióse, și monotonul

murmuru al riului răspunde în modu petrungetoru rugățiunilor ei copilaresci.

Într'aceste, repeștele lui strigate, vaieraturele Mariotte-ei, lumin'a lampei pe țermul riului, deșteptarea atențiunea a câțiva locuitori din Saint-Christ, al căror somnu în această noapte innadușitóre de caldă n'a fost atât de adâncu.

Unul dupa altul eșira dânsii din casele lor și se oprira înmarmurili de spaima.

Câțiva ênsi au veșutu deja pe usurarul, dar toti cunoscura pe dn'a Ismérie. Esplicațiunile, esclamáriile, întrebările conturbara liniscea monotonă a nopții și veghiarea pescariului.

— Taceți! — le șise el cu ôresi-care superioritate, vaeraturile vóstre nu vor mai deșteptá pe acesti nenorociti. Mai bine sê ne rugámu lui Dumneșeu pentru ei; acesta e serviciul cel din urma ce le putemu face.

Dar cei mai tineri și mai ales femeile totusi îl mai întrebarea, se disputara și se vaelara asupra acestui evenimentu misteriosu.

Unu plugaru beșrânu i facu apoi sê taca.

— Pescariul are dreptate, — șise el. Femei, taceți; ce folosu de suspinele vóstre?

— Ȑi dara cu voce nalta o rugaciune, — șisera plugarișele.

— Ȑi tu una, pescarule; tu esti atât de bunu creștinu, de siguru vei fi șciindu multe rugaciuni.

Pierre Pique rosti cu voce firma și emoționat: De Profundis...

Dupa fia-care strofa latina, pe care femeile nu o înșiegeau, respunsera copilaresce și în genunchi:

— Maica Pré curata, róga-te pentru noi!

Într'aceste, dupa ce aru fi înaintatu vr'o dóue chilometre pe malul riului, Jean Marie și soșia ajunsera la fabric'a de sticle, ale cărei flacari roșie reversau departe lucórea lor ardîndu.

— Nu este tocmai placutu, — șise Mariotte, — a spus fabricantului nenorocirea întêmplata.

— Credi că ar fi mai ușoru a înșciintâ pe oficialul polișialu? — respunse plugarul. Și eu totusi voi merge acolo.

— E bine, și cu me ducu, esemplul teu me 'ncuragêza.

Trase clopoșelul la pört'a care închidea curtea fabricei de sticla a lui Forster.

Pazitorul de noapte deschise numai decát pört'a.

— Dórmu deja dl Forster? — întrebă ea.

— A trecutu multu decând s'a și școlatu asta-noște; el veghiêza.

— Mi-ar placê sê vorbescu cu dênsul.

— În ór'a acêst'a.

— S'a întêmplatu o mare nenorocire; trebuie s'o șciá numai decát.

— Nenorocire? Pentru Dumneșeu, ce nenorocire?

Ori cât de tare doriá Mariotte sê povestêscu nou-tatea, simștea instinctivu, că dl Forster trebuie s'o afle mai întâiu.

— Voiu spune-o acusi maestrului, — respunse ea.

Pazitorul vedîtu faci'a eșita din fire a țerancei și buzele-i înșeșate, cari nu pareau aplicate a tradá șcretul.

Fâra 'ndoiêla, el gasi fórtu umilitoru sê silêscu pe o femeia la vorba, vedîndu, că aceea n'are pofta la așá ceva, de aceea petrecu fâra vorba pe Mariotte cătra cladirile din lântu.

De și doi esperti supraveghiatori de fabrica erau aplicati, Forster, maestrul — așá se numiá dênsul în fabrica — nu odată supaveghia în persóna, și acesteia putea atribui înflorirea fabricei sale.

Ori de câte ori s'a întêmplatu, că tocmai când lucratorii îl credeau adâncitu în somnul celu mai greu,

dênsul — dupa unu micu repausu în odaia sa — eși iêrasi și visită pâna și cele mai mici unghiuri ale fabricei, întocmai ca la începutul întreprinderii sale.

De multe ori fiul seu îl înlocuia; dar lucratorii nu se temeau de dênsul; înse când ei vedeau aparêndu umbra taliei nalte a maestrului pe pragul fabricelor, își șoptiau:

— Bagati de sêma, beșrânu vine!

Lucratorii îl numiau „beșrânu“, și pronunșiau cu mare știma acestu cuvêntu. Totdêuna îl iubiau șinceru și ascultau cuvintele lui, ca și ostasii bine instruiti.

Se putea vedê, că doctrinele resvratitóre ale internaționalei înca nu petrunsera în acêta mica colonia diligênta.

Dl Forster se aflá tocmai între lucratorii sei, când fu înșciintțatu, că o femeia doresce sê vorbêscu cu dênsul.

— Las' sê vina, — șise el cu îndatinat'a-i voce dura.

Pe când Mariotte ajunse în fabrica, în midllocul șgomotului și în caldur'a cea mare, uită vorbirea sa pregatita înainte, prin care voiá sê esplice caus'a venirii sale aice, și șise pe scurtu numai atâta:

— Dn'a Ismérie Morin zace ucisa în o luntrișia.

Maestrul se spariá.

— Cassiriș'a mea... Cum așá? S'aușimu, vorbesce!

— Așá a fost gasita... Pierre Pique pescarul... Și Keiffer. Pescarul se róga lânga ei.

Maestrul fâra nici o esitare prinse mân'a Mariotte-ei și duse femeia în cancelaria supaveghiatorului fabricei, închidiêndu us'a aceleia. Câțiva lucratori din apropiare aușira deja vr'o dóue vorbe, și acestia începura sê asculte cu nelinisce.

În odaia el adresă femeii niște întrebări scurte și decise, ca astfel sê afle precisu nenorocirea din relatarea confusa a țerancei.

La începutu dênsul nu se putea orientá; dar fiindu că erá vorb'a de unu faptu concretu, nisuiá sê-si statóresca împregiurările aceluia.

— Aștêpta aice și mai ales fii în linisce, — șise el parasindu pe Mariotte, — care remase singura în cancelaria încuiata.

Maestrul se urcá în etagiul al doile, unde ședeau împiegatii fabricei și batú iritatu la o ușa încuiata.

Nimene nu respunse.

Batú iêrasi și o voce de copilu dormindu se aușu din odaia.

Forster apesă descuiatóreá de arama și întrú în odaia.

El se aflá în o odaia simpla, curata și mica, din care pași în alt'a mai mare, unde ardea o lampa de noște.

Lamp'a de noște stetea lânga unu patu micu și lumin'a-i palida cadea spre faci'a unei copilișe bolnavi-cóșe de 5—6 ani.

Fetiș'a nu dormiá și privi înfricata spre maestrul.

— Esti singura, Juliette? — întrebă el plinu de grigi.

Copiliș'a se redicá în patul ei, și privi spre al mamei sale, care stetea neatinsu.

— Mam'a mea nu-i acasa, de și credeam, că s'a rentorsu.

— Așá dara s'a dusu asêra?

— Da, dle. Pe mine m'a culcatu de timpuriu, căci șum cam bolnava, și mi-a șisu s'o așteptu în linisce, căci se duce a se rugá la capel'a Maicei Précurate. Multu timpu am așteptat'o... apoi adormi... dta m'ai deșteptatu... crediú că s'a rentorsu mam'a.

(Va urmá.)

S A E O N U ?

Chic și grația.

„Chic!“ Unu cuvântu francesu, care nu se pôte traduce. De multe ori auđimu dıcându-se: „femeia cu chic!“ inse deca amu fi întrebati sē spunemu in limbă noastră cuvântul acesta, nu i-amu gasi expresiunea potrivita, pentru că „chic“-ul e unu idiomu particularu al limbii franceze. Cuvântul acesta s'a creatu in Franci'a, pentru că așa dıcându mai fia-care femeia francesa e dela natura cu „chic“.

Multi au încercatu sē traduca cuvântul „chic“ cu „grația“; dar traducerea acēst'a nici decăt nu corespunde, căci cineva pôte sē fia fōrte grațioasa și totusi — fără de-a fi cu chic, și întorsu: poti avē chic, fără sē fii grațioasa.

Chicul se pôte învėtă din altii, se pôte perfecționă din ce în ce, căci este unu ce esterioru; din contra, grația s'a nascutu cu noi, și nici unu maestru al lumii n'ar fi in stare sē ne învėtă a fi cu grația.

Chicul este unu înaltu sentimentu de tactu, gustul celu mai finu, cea mai desvoltata și naturala pricepere artistica la punerea în scena a persoanei noastre proprie, este armoni'a cea mai voluntara în eu-l nostru esterioru. Din contra grația este armoni'a involuntara a sufletului și expresiunii, consonanță vietii interne cu mișcarea esteriōra. Chic și grația isi aparțin, au quartetul unui orchestru, și sēmena ca și unu tablou originalului din natura.

O femeia, dice Elisa Polko, de a cărei schiță ne servimu la acestu micu studiu, care posede de odata grația și chic, totdeuna va fi mai periculōsa pentru ānimele barbatesci, decăt cea mai frumōsa între frumōse, căci grația și chicul nici odata nu îmbetrānescu, și tocmai pentru acēst'a sūnt neresistibile, remānu „totu noue“.

A avē chic însemnēza a purtă din tōte, începēdu din crescutu pāna n piciorē, numai ceea ce se potrivește cu total'a noastră înfașisare, în înțelesu artisticu, pāna la cele mai mici detalie, și a merge numai într'atāta cu mod'a schimbătoare, încāt aceea corespunde cu idiomul nostru esterioru, cu însușirea noastră individuala, cu etatea noastră etc. Nici odata chicul nu este legatu de stralucire și de luesu; lucrătōrea cea mai saraca îl pōte avē prin portal ei simplu in modul celu mai farmecatoru, — și din contra, toalet'a cea mai stralucita, eșita din mânăle celei mai destinse modiste dela Paris, își capeta chic numai prin armoni'a ce purtatōrea ei a pututu sē produca între persōn'a sa și între frumset'a artistica a toaletei.

O femeia nu e cu chic, de es. pentru că pōrta o peleria a cărei forma și arangiamentu se dice a fi cu chic și care dōra a costatu sume enorme; cuvântul misticu numai atunce se pōte aplică la acēsta femeia, de cumva acea peleria în privință a colōrei, stofei și a evalității corespunde cu faci'a, perul, imbracamēntul ei în tōte detailurile sale. Spesese ea multu sēu puținu pentru toalet'a sa, acēsta nu are nici o înriurire asupra chicului.

Multi dame pōrta totu ce se gasese prin diuarele de moda dela Paris, fără nici o considerațiune faci'a de persōnele lor. Ele uita, că nu pentru fia-care individualitate se potrivește același costumu, și că ceea ce uneia i șede bine, alteia nu i se potrivește de fel.

Chicul și placerea se potu căștigă prin studiu; grația e unu deosebitu favoru al naturei; dar și cele grațiose potu sē farmece numai prin — „chic“.

Cobold.

Sinodul arhiepiscopiei Sibiiu.

Sedint'a IX, la 5/17 maiu. S'a raportatu, că consistoriul a ținutu 39 ședintie, în cari a resoltitu 1445 piese; s'a adoptatu propunerea dep. G. Danila, ca sē se invite consistoriul a studiā caus'a înmulțirii numerului divorțielor și apoi sē raporteze la sesiunea viitoare despre cele ce a facutu pentru delaturarea acestui reu; s'a decisu, ca elevii teologi, cari obținū stipendii din ajutoriul de statu sē nu se restringă în nici o privință a studiilor mai înalte; raportându-se, că dela punerea în lucrare a noului regulamentu pentru înscrieri și primiri în institutul Andreianu, în cursul I clericalu s'a înscrișu numai 8 tineri, iēr în celu pedagogicu numai trei: s'a decisu, a se autorisă consistoriul, ca la parochii de cl. III sē pōta admite la preoția și elevi cari au absolvatu cursul pedagogicu și au fost celu puținu 5 ani învėtători buni.

Sedint'a X, la 5/17 maiu dupa miēdiadi. S'a decisu, ca pentru delaturarea de abusuri ce s'aru ivi în privință a trecerii la alte biserici, consistoriul sē faca pasii necesari la organele statului, iēr Es. Sa mitropolitul fu rugatu a întreprinde dupa putința visitațiuni canonice în acele părți, unde s'au escatu conturbări religiose.

Sinodul diecesei Aradului.

Sedint'a V, la 30 aprile (12 maiu) dupa miēdiadi. Georgiu Vasilevičiu face propunere în privință a hotaririi, cari persōne sē fia îndreptațite a represintă părțile în cause procesuale divorțiale. În privință a îmbunetațirii stării preotilor, cu sustinerea concluzelor relative la reducerea parochiilor, s'a decisu: fiindu recunoscuta necesitatea de a se provede preotii cu locuinție, comunele parochiale sūnt obligate a procură case parochiale acomodate pentru preoti. Implinirea postului de asesoru ordinaru la senatul de școle din Orade s'a amānatu pe trei ani. S'a primitu proiectul presintatu de consistoriul din Orade pentru stabilirea dotațiunii protopresbiteratelor de pe teritoriul seu.

§ 3 din regulamentul pentru implinirea protopopiatelor, cu privire la evalificațiune, s'a esplicatu asfel: regulamentul sub „studii filosofice“ înțelegē 8 clase gimnasiale; iēra sub „bine meritati pe terenul bisericesc“ se înțelegu toti aceia, cari pe lângă implinirea stricta a datorințelor lor oficiale, arēta ōresi-cari merite bisericesci, școlare ori literarie.

Conform racioinului despre fondul tassului II clericalu, se arēta, că venitul totalu pe 1879 este 3315 fl. 23 cr., averea fondului tassului III preparandialu 2008 fl. 84¹/₂, fondul bibliotecii preparandiale 303 fl. 67 cr.: fondul foi „Lumin'a“, în pretensiuni 1233 fl. 92 cr., spese 116 fl. 82 cr., restul casei 1117 fl. 10 cr.; venitul foi „Biserica și școl'a“ dela fundarea ei 6289 fl. 9 cr., spesele 4629 fl. 51 cr., restu 1660 fl. 43; restanțele se vor dă fondului tipografiei diecesane. Restanțele vechi din competența pentru esamenele de evalificațiune ale învėtătorilor și pentru decretelē lor facu 8850 fl. 7 cr., din cari 7856 fl. 16 cr. sūnt neincassabile.

Din racioiniul fondului edificialu al institutului pedagogicu preparandialu se arēta percepțiuni 5498 fl. 54¹/₂, spese 1100 fl. 31 cr., remāne 4398 fl. 27¹/₂ cr. Starea fondului Patrichie Popescu e de 224 fl. 7 cr.; fondul Popovičiu Papfy 12,695 fl. 57 cr.; fondul Gavriila și Veronica Faur 7114 fl. 82 cr., fondul br. Farray 568 fl. 91 cr., fundațiunea contelui Almásy 1884 fl. 85 cr., fondul lui George Popa 1052 fl. 93 cr.

Capitalele depositate a comunelor facu 8391 fl. 92 cr., oblig. 557 fl. 5¹/₂ cr., bani gata 27 fl., sum'a 8975 fl. 57¹/₂ cr.

Starea fondurilor și fundațiilor: bani gata 2532 fl. 18 cr., în caselle de pastrare 28,103 fl. 84 cr., în oblig. 25,611 fl. 93 cr., în pretensiuni 53,440 fl. 41¹/₂, sum'a 109,598 fl. 36¹/₂ cr.

Preliminariul speselor consistoriilor diecesane pe anul 1880 se statorosece conform propunerii facute, decizându-se, ca din economiile ce se vor face să se remunereze învețiatorii diliginti, și fia-care învețiatoru și învețiatorésa din Buteni să capete din fondul Papfy 10 fl. pe anu.

Sedint'a VI, la 1/13 maiu. Presidiul raspunde la interpelețiunea lui G. Șerbanu, și raspunsul se ie la cunoscinția. Din raportul senatului epitropescu dela consistoriul oradanu se vede, că din încassarea competențelor de 1 și 3 cruceri a încursu 789 fl. 28 cr., mai fiindu o restanția de 10,959 fl. 93 cr.; din tacsele de 50 cr. dela cununii pe teritoriul consistoriului oradanu a încursu 276 fl. 4 cr.

Starea fundațiilor de pe teritoriul consistoriului din Orade este: fundațiunea Zsigaiana în bani 2233 fl. 47 cr., în edificii 40,000 fl., fund. Fauru 1400 fl., fund. Rozsa 840 fl., Takácsy 800 fl., Papu 200 fl., cass'a de pastrare din Orade 875 fl., Gavriila Faur 5614 fl. 87 cr., Demetriu Leca 400 fl., Petronela Csáky 1500 fl., P. Csáky 360 fl., G. Venter 40 fl. și pamentu în valoare de 40 fl., fund. Zsigaiana din Beiusu 3223 fl. 52 cr. și o casa în prețu de 3028 fl. 5 cr., fund. tinerimei din Beiusu 3800 fl.

Fondul instructu al consistoriului din Orade e: 3582 fl. 84 cr. Senatul epitropescu din Orade a avutu percepțiuni 7730 fl. 80 cr., erogațiuni 6085 fl. 38¹/₃, remasu 1645 fl. 41²/₃ cr.

Se aproba bugetul consistoriului oradanu pe 1880. Sidocsi'a, conform usului de pân'acum, o va plăti ierasi preoțimea; totu asă și la Arad.

Sedint'a VII, la 1/13 maiu dupa miédiadi. La propunerea lui D. Bonciu consistoriul e însărcinatu a presintă pe sesiunea viitoare sinodala unu proiectu relativu la modificarea regulamentului internu. Bugetul epitropiei provisorie a fondurilor comune dieceselor Arad și Caransebesu pe anul 1880 se statorosece în sum'a de 4340 fl.; se admite epitropiei a pute acordá împrumuturi și peste 5000 fl. până la 20,000 fl.

Sinodul eparchiei Caransebesiului.

Sedint'a V din 2/14 maiu. Se cetira protocoțele ultimelor două sedintie din sinodul anului trecut, cari în urmarea divergențelor de principiu, escate între membrii acelu sinodu, când s'a pusu la ordinea țilei restaurarea senatelor școlaru și epitropescu a consistoriului diecesanu, au remasu neautenticate. Dupa splicațiunile dlui Babesiu, cu privire la propunerea sa și a dlui Petricu cu privire la contrapropunerea în privința restaurării consistoriului diecesanu, se autentica acele două protocoțe, cu adaugerea explicațiunilor date de ambii domni Babesiu și Petricu, prin ce deodata a încetatu și divergența de pareri mai susamintita. Dupa aceste se primesce adres'a de felicitare către Maj. Lor din incidentul logodirii moștenitorului de tron. A urmatu apoi raportul comisiei esmise pentru censurarea socotelor fondurilor comune de Arad și Caransebesu, din care învedereza, că acele se urca peste 560,000 de fl.

Sedint'a VI din 2/14 maiu. În acesta sedintia, între altele mai importanta este decisiunea sinodului, cu privire la modalitatea împarțirii fondurilor comune de Arad și Caransebesu, care este în generalu și pe scurtu următoarea: Sinodul eparchiei Caransebesiului este învoitu, ca împarțirea fondurilor comune dieceselor Arad și Caransebesu, și adeca: fondul bisericescu, fondul școlaru și auct'a, fondul pensionatu, fondul Bala, fondul

Raiaciciu; toate aceste fonduri să se împarta dupa porțiunea de $\frac{2}{5}$: $\frac{3}{5}$ și anume: pe sém'a diecesei Aradului trei părți din cinci și pe sém'a diecesei Caransebesiului două părți din cinci. — Spre efectuarea acestei decisiuni se esmite din sinul sinodului o comisiune de 6 membrii și anume deputatii sinodali: Filaret Musta, Nicolau Andreieviciu, Georgiu Ioanovicu, Stefan Antonescu, Iuliu Petricu și Aron Damaschinu, care comisiune dimpreuna cu o asemenea comisiune din partea sinodului Aradului, va avé să faca împarțirea fondurilor celu multu până la finea 1880 și a predá partea diecesei Caransebesiului, consistoriului acestei diecese.

Sedint'a VII din 3/15 maiu. S'a cetitu raportul comisiei esmise pentru censurarea raportului consistoriului ca senatu bisericescu, în care între altele, mai importantu a fost propunerea comisiei relativa la nota mitropolitului în privința asesoriului ordinariu Miulescu, alesu înaintea de trei ani prin majoritatea sinodului de atunci, la senatul bisericescu și neconfirmatu ca atare prin parintele episcopu. Și în acestu sinodu ca și nainte de trei ani s'a nascutu divergenție de pareri între deputatii sinodului cu privire la alesul asesoru mai susnumitu, carele înse renunțându dela alegerea sa neconfirmata prin parintele episcopu, a pusu capetu discusiunelor, remânendu a nu se mai luá în combinațiune persón'a sa la alegerea ordinaria a membrilor consistoriului.

Sedint'a VIII, la 3/15 maiu. S'a restauratu consistoriul în modul urmatoru:

La senatul bisericescu: Filip Adamu asesoru ordinariu ca referinte și Alesandru Popovicu preotu în Mercina.

La senatul școlaru: din cleru George Gaspar, Mihaiu Juica, Demetriu Iosof, Iosif Tempea, Pavel Jancu; din mireni: Ioan Jonasiu asesoru ordinariu ca referinte, Titu Hatieg adv., Martin Tiapu, Nicolae Grama, Ioan Marcu învețiatori, Stefan Velovanu direct. preparandialu, Ioan Oprea, Aureliu Draganu învețiatori, Constantin Radulescu avocatul și Stefan Antonescu jude cerc. adm.

La senatul epitropescu, din cleru: Dimitrie Blajovanu, George Lupsia, Antoniu Popovicu, Constantin Tjepeneagu, Teodor Cioloca; din mireni: Aron Damaschinu asesoru ordinariu ca referinte; George Baiesiu, Ioan Petia, Ioan Brancovicu, Iulian Janculescu, Ioan Budintianu, Iuliu Petricu, Atanasiu Cimponeriu, Timoteiu Miclea, George Dicu.

Ioane Marcu
deputatu sinodalu.

C e e n o u ?

Diu'a de 10/22 maiu, indoit'a aniversare a suirii pe tronul României a principelui Carol și a proclamării independenței, s'a serbatu la Bucuresci cu mare pompa. În reversatul diorilor 21 tunuri anuciara capitala solenitatea țilei. La 9 ore și jumetate se celebră la mitropolia unu Te-Deum de către mitropolitul primatu, asistându și Domnitorul. Pornirea A. S. R. dela palatul Cotroceni, spre a asistá la Te-Deum, s'a anuciatu prin 101 tunuri. Dupa terminarea serviciului divinu Domnitorul trecu în revista trupele și a primitu defilarea înaintea statuei lui Mihaiu Vitezul. Apoi a fost primire la palatu, la o ora dupa miédiadi s'a datu unu banchetu armatei în sal'a Teatrului naționalu, la 8 ore s'er'a fu serbare publica cu iluminațiune și focuri de artificii.

3/15 maiu la Viena s'a serbatu, dupa cum ni se scrie, astfel: Demineti'a la 8¹/₂ ore se celebră serviciul divinu de către parintele Sava Popovicu; Ssa, dupa missa ținu o cuvântare prin care aretá însemnatatea țilei; apoi tinerimea ce asistá înbarcă pe o naia locala,

dar plouându binisoru, numărul peregrinilor scădû foarte. La 4 ore societatea debarcă la Nussdorf. Președintele alesu adhoc deschise ședința în modu solemn. Se dîsera apoi mai multe toasturi, și festivitatea dură pâna la 10^{1/2} ore sêr'a, când societatea se rentôrse la Viena.

Diet'a a desbatutu proiectul de lege pentru căile ferate vicinale; conform acestuia, statul nu va da garanția de bani, ci alte favoruri de mare însemnatate întreprindetorilor. Br. Senyey și-a ocupatu locu în centru, între cei fără partidă.

Sciri personale. *Dl Ioan Vornica*, capitanu în armat'a comuna, a fost înaintatu la rangul de maioru. — *Dl Zacharie Boiu*, protopresbiteru gr. or. al Sighișorei, la 8/20 maiu a serbatu aniversarea sa a 80-ea. — *Rds D. Ioan Corhanu*, prepositul capitulului din Oradea-mare, în septemân'a trecuta a sositu acasa din Budapesta, unde s'a supusu unei operațiuni la gura, care a reesitu perfectu. — *Dl Virgil Tomiciu*, juristu absolutu, a fost numitu al treile vice-notaru în comitatul Carasiu.

Miscări diplomatice române. Sînt numiti: dl Emil Ghica, actualu secretaru întaiu al legațiunei române din Petersburg. în aceeași calitate la legațiunea din Paris: dl Henri Vignaud, în postul de atașiatu consilier. idem: dl Alesandru Brailoiu, licențiatu în dreptu, actualu secretaru de agenția, în postul de al doilea secretaru la legațiunea din Berlin; dl T. G. Giuvara, doctor în filosofia și litere, actualu atașiatu de agenția, al doilea secretaru la legațiunea din Brusela și Haga.

La Ruginós'a, moș'a lui Cusa-voda, s'a facutu în 3/15 maiu, ca la a șeptea aniversaria a mortii lui, parastasu pentru repausarea sufletului acestui fost Domnu al Romântei. Fiindu că veduv'a repausatului n'a pututu merge în asta dî la Ruginós'a, a ramas ca desgroparea renașitiei lui Alesandru I să se faca la tómma, când atât Dómn'a Elena, cât și fiii lui Cusa-voda se vor rentôrce din strâinătate, pentru ca să fîa față la acêsta ceremonie.

Frigul. Cine ar fi cugetatu, ca în lun'a lui maiu să ne ocupămu în rubric'a acêsta și de frigu, mai ales dupa o iernă atât de lungă? Și ieta cauta să ne supunemu forței majore. Durere, par că nu mai avem primăveră, dîlele trecute ómenii ierasi au începutu să porțe haine de iernă, ma în vr'o dóue nopți a și înghiatiatu. La muntii a ninsu în mai multe locuri. Înse dîlele din urma timpul s'a mai inmoiatu, și astfel și frie'a economilor va disparé.

Din Șomcuta-mare primimu aceste șire; în părțile noastre au degeratu în iern'a trecuta multii pomi. Póme vor fi abia de lécu. În 20 și 21, când seriuri aceste, a fost bruma mare. Fasolea și harbugii au peritu cu totul, iera cucuruzul și bucatele de tómma înca au suferitu. Pe muntii spre Maramuresiu a ninsu, încât ne'u'a stă acum de 2 dîle. E frigu, încât ómenii numai cu gubele pe măneci și cîórecii pe ei mergu la lucru. Bucatele de tómma sînt foarte slabe, încât în multe locuri le-a aratu și semenatu de primăveră. Frie'a nu numai de o scumpete, dar chiar de fómete e mare în poporu.

Din Budapesta primimu aceste șire dela corespundintele nostru de acolo: Dnii Demetriu Magdu și Absolon Todea în septemân'a trecuta fure promovati de doctori în drepturi și sciințele de statu. — Junimea româna a serbatu și în anul acêsta aniversari'a dîlei de 3/15 maiu. — Societatea „Petru Maior” își va termină activitatea pe anul curentu la finea acestei luni, și atunce totu-odata va dá publicității unu raportu anualu.

Alergările cu cai în Bucuresci s'au ținutu în duminec'a trecuta; timpul a fost foarte nefavorabilu, căci plouase. Premiul I de 3000 lei, al 2-le de 2000 lei, și al treile de 3500 lei, al patrale (unu obiectu de arte) l'a

obținutu colonelul Blarenberg; premiul I în curs'a militara l'a obținutu sergentul Constantinescu.

Serbarea tragatorilor. Comitetul centralu al primei societăți austriace de tiru din Viena, ni-a tramisuru urmatoru apelu: Tirailori Români! Societatea de tiru din Austri'a serbéza în dîlele dela 18 pâna la 25 iuliu a. e. cu prim'a dare la ținta a asociațiunilor de tiru austriene aniversarea fundării sale în vechi'a urbe danubiana. Întocmai ca pe tirailorii tuturor națiunilor strîne prin legaturu de amicia, ve salutăm și pe voi, vecini ai imperiului nostru, cu tóta cordialitatea și ve invităm, a participă la acêsta serbare. Glori'a armelor vóstre este splendida și bine meritata; dati-ne ocaziune, să o admirăm în acêsta lupta pacifica, ce o midilocimu tirailorilor, și noi ne vom bucură de victoriile, ce le veti repurtă. Tirailori Români! Probatu ospitalitatea vecinilor vostri și ve veti încredința, că ve vom primii salută ca óspeti și vecini iubiti cu cea mai viua bucuria. Pentru comitetul redact. Johannes Nordmann. Pentru comitetul centralu. Dr. Ed. Kopp, preș., contele Hanns Wilezeck, primul vice-președ., Nicolau Dumba, al doilea vice-președ.

Unu copilu omóritoru. Ieri s'a adusu la parchetul localu, dîce „Gazet'a de Bacău”, unu copilu în vârsta de 9 ani, pentru că a spënduratu pe unu altu de 8 ani, care a și muritu. Iéca cum s'a întemplatu faptul: Copilul ucigasiu, e din comun'a Rașaciunii și are numai mama, el se numesce C. Bosanciu; alătura cu cas'a mumei sale sîede unu altu sateanu, tat'a copilului omóritu. Ucigasul voindu să fure dela vecinul seu, (adeca dela tatal) bani, pândi ocaziunea când sateanul nu eră acasa. Ducendu-se acolo și voindu a-si satisfice dorința, se vede contrariatu de copilul sateanului care nu se desliplă de el. Ce să faca atunci? Ii veni o idea ierasi, și póte că nu se gândiă la rezultatele ei. Propuse dar copilului de gasda să se jöce de-a ursul, și îndata-l legă de gátu cu unu brău purtându-l prin cas'a deschisa. La usia sui pe ursul seu pe unu scaunu lînga el și trecu brăul pe d'asupra usiei ce eră deschisa în cealalta parte, unde legă bine capetul de clanția, apoi se întórse și-i luă scaunul de sub picóre... în 5 minute copilul spënduratu a și muritu, ier el, cantându, n'a gasitu nici unu banu. Faptul a fost marturisitu cu nepasare de omóritoru.

Blondin, renumitul saltimbancu, în septemân'a trecuta s'a produsu la Budapesta, probându că este totu așa de vênjosu ca înainte cu 16 ani. De odata cu Blondin a venitu la Budapesta și unu altu saltimbancu, care se numiă Mr. Thompson, și carele anuciă, că dînsul va întrece pe Blondin, căci va trece pe fune fără rud'a de balantiu. Înse o pați reu, căci la un'a din produțiunile din urma, își perdû echilibrul, și cadû. Dar nu muri. Peste câteva dîle se va produce ierasi.

O bóla misteriósa și totu odata contagiósă a începutu să se ivésca prin Maramuresiu. Ómenii pe la F. Rona se pomenescu, că pe capu le crescu niște bube, gátu începe a se umflă, și respectivul în 48 de ore móre. Au și muritu mai multii énsi, și între locuitori domnesce o panica înfricoșata, căci nimene nu scie să vindece acestu reu periculosu.

Agenti de emigrare. Din Cașovi'a se scrie, că poliți'a de acolo, cu ocaziunea revisuirii emigrantilor a reesitu să puna mîn'a pe câțiva agenti, cari ademenescu poporul la emigrare, ca să cumpere cu pretiu micu averile lor. Cercetarea criminala s'a și facutu și s'a raportatu ministeriului de interne.

Sciri scurte. „Medali'a Bene-Merenti” clas'a I s'a acordatu dlui dr. Obedenaru, primu-secretaru de legațiune, pentru scrierile sale economice și sciintifice, și dlui dr. Gr. Râmnicéanu, pentru scrierile sale medicale. — *Poporatiunea Budapestei*, dupa numerarea cea mai nouă,

facuta zilele trecute, s'a urcatu la 330,000. — *In giurui Panciovei*, unde poporațiunea e mai rara, se proiecteaza colonisarea teritoriului golu prin cîngăi din Moldova, decumva adeca dēnsii vor consimți a se mută de acolo. — *Secretari de statu* se vor numi, la ministeriul de interne Iosif Pronay, la celu de comunicațiune Matlecovicu, la justiția Stefan Apáthy. — *Kincsem*, renumitul calu al lui Blaskovich, se va retrage de pe cîmpul luptei, căci unu altu calu l'a lovit cu piciorul; unu diuaru englezescu de sport i face unu necrologu. — *Monumentul lui Széchenyi* s'a inauguratu cu mare pompa in Budapesta la 23 l. e. sub conducerea academiēi de sciintie; Maj. Sa a fost reprezentatu prin arhiducele Iosif. — *Maialu*. Corpul invetiatorescu dela școlele normale române gr. or. din Venetia inferiōra tipu maialu cu elevii dela acele școlē la 11/23 l. e. in padurea de stejaru la fântān'a dintre „Maguri”. — *Contele Victor Zichy-Ferraris* a provocatu la duelu pe contele Pista Károlyi, carele a fost urditoriul eschiderii lui din casin'a magnatilor; duelu a avutu locu luni in padurea dela Káposztásmegyer lānga Budapesta, și Zichy fu ranitu gravu, incāt de atunce dōra a și muritu.

Necrolōge. *Sofia Seiman* n. Nedeleu, mam'a dnei Paulina Radulescu și Vlad Seiman, a incetatu din viața la Timișōra in 7/19 maiu in etate de 72 ani. — *Ioan Radovici*, comerciantu in Brașovu, a muritu la 20 l. e. in etate de 36 ani.

Cronic'a lumei.

Ex-împeratēs'a Eugenia pe pamēntul zulūșilor șede in aceeași odaia, in care a ședutu fiul seu și mănca la aceeași mēsa. Caletorindu cu indatinatele caruție de zulusi, la aniversarca mortii principelui voiesce sē sosēscă la locul unde acela a muritu. Locul unde principele și cei doi soți ai lui fure strapunsi, este incungluratu cu paretī; și se cresc pe el arbori și viorele. Șeful zulūșilor, carele a condusu atacul, a promis, că locul acela se va crutiă.

Lacust'a ca măncare a onului. In adunarea clubului etnomologicu din Londra, dl C. V. Riley a cititu unu articolu intitulatu: „Locusts as food”, in care espune tōte preparațiunile de măncaři din locuste, ce a gustatu el in caletorīa sa prin Asia. El dice: „Locust'a are unu gustu de nuci, fōrte placutu. Măncarea cea mai gustōsa de locuste se face rupēndu aripile și picīōrele locustei și apoi prajindu-o in untu de vaca. E fōrte buna și sup'a facuta din locuste. Autorul adauge cu tōte acestea: „Pe Ion Botezatorul il plāngu că nu mănca de cāt locuste și miere selbatica”.

Cel mai lungu discursu. Cel mai lungu discursu ce s'a pronunțatu v'ōdiscursu in tr'ō adunare legislativa a fost pronunțatu lun'a trecuta in parlamentul din Westminster, in Columbi'a engleza. In ajunul cānd espiră termenul legalu al mandatului camerei, deputatul Cosmos a luat cuvēntul contra unei legi de confiscățiune ce despoia unu mare numeru de coloni. Cu tōte intreruperile și protestările, a vorbitu, fără a se repausă, 26 ore, așa spunu diuarele americane, și nu s'a opritu de cāt in momentul cānd orologul sună ultim'a lovitura de 12 ore, care punea capetu autorității camerei.

Unu sarutatu înainte d'a plecā. Diuarele englese povestescu o intēmplare curiōsa. ai cārei eroi au fost o dōmnă mare și unu baietu de pravalia. Dōmn'a in cestiune se află la unu neguțiatoru de musica unde camperase tōte bucățile aparute mai de curēnd, al cāror titlu îi paruse mai sentimentalu: „Margaritarele inimei, Flori veștejite, Ultimul amoru”, etc. Dupa ce platesce, pe cānd baietu l'o reconducea, parū că esita unu momentu. Pe urma reîntră in magazinu, și roșindu pușinu: — Dle, dīse dēns'a, așa vrē multu... unu sarutatu înainte de a plecā. — Pré lesne, dōmnă, respunse, privindu amo-

rosu pe draguț'a-i clienta baietu care n'ar fi îndrasnitu nici odata a sperā o asemenea favōre, si apucānd'o de talia, depuse pe obrazu-i unu sarutatu... care s'ar fi prelungitu fără 'ndoiēla, de nu l'ar fi împedecatu strigatele ce dōmn'a scotea. — Dar, obrasnicule, sarutatu înainte de a plecā, dīse dōmn'a mănaiata, este titlu unu valsu ce a aparutu.

Junimea romāna din Paris a cāștigatu zilele trecute, înainte facultăli de dreptu, unu stralucitu succesu in persōn'a dlui Alesandru Em. Lahovary care a susținutu c'unu adeveratu și solidu talentu tes'a dsale de doctoratu. In unanimitate comisiunea profesorilor examinatori a decisu reținerea tesei și clasarea ei printre cele cari vor figurā la concursul lauriatilor anului acestuia. Cestiunea desvoltata și susținuta de noul doctoru a fost „bunurile femeii in materia de separățiune, ipoteca etc.” subiectu, care nu e mai ușoru. Controversele și discuțiunile la cari pōte da nascere se potu intinde Dumneșeu scie pāna unde. Dl Lahovary a eșitu pe deplinu victorios din tōte lățile ce-i intindeau moștenirii marilor juriconsulti ai Parisului.

Avis sport damelor. Într'o dī din septemān'a trecuta, o amazona eleganta, vicomes'a C., cu locuinț'a in Versailles, voindu sē încerce unu calu englezescu, l'a încalecatu in Bois de Boulogne. Unu cavaleru dete calulu o lovitura ușōra cu biciuș'ca. Calul porni ca o săgēta, iēr dam'a, perdiēndu-si echilibrul, lunecă de pe șea, remāindu inșe cu unu picioru prinsu in scara. Publicul avū sē privēscă cu grōza o scena oribila. Calul spariatu tērā pe nenorocī'a prin tōte carările in fug'a cea mare. Nimeni nu l'a pututu opri, pāna ce n'a cāșut ēnsusi de obosēla. Amașon'a erā unu cadavru mutilatu, fără capu, cu brațele sdrobite și fără degete. Remasitițele triste fure puse in tr'ō caruția, acoperite cu unu tiolu și transportate la Versailles.

Din Petersburg se scrie, că curtea imperatēsca se va mută zilele aceste la Zarskoje-Selo. Țarul va petrece numai nōptea acolo, iēra dīu'a la Petersburg. Starea sānetății imperatēscae este neschimbata: catastrofa e inevitabila, dar nu se scie cānd va urmā aceea. Și moștenitorul de tronu se va mută din Petersburg la Peterhof.

Aparatu de cuie. Inventatorul Brundage's, care in America este totu atāt de cunoscutu ca și Edison, a resolvatu o dificultate ce nu putuse fi invinsa pāna acum, adeca de a fabricā cuie in modu mecanicu. Acēsta nōua mașina operēza in modu automatu 150 cuie de feru pe minuta, și este chiamata a face revoluțiune in industria cuielor. Spre a da o idee, ajunge a spune că astadi cuiul este fabricatu unu cātē unu cu măn'a de lucratori. Acēsta pōte da idea de importantī'a ce va lăa descoperirea inventatorului Bundage's.

Sciri straine. *Principele Milan* va plecā probabilminte lun'a viitōre spre a merge la Viena sē face o visita curtii imperatēscae. — *Principele Gorciacoff* va plecā in curēnd la Baden-Baden, spre a-si cautā de sānetate; hōl'a-i este astfel gravata, că unele diuare scriu, că dēnsul nu va mai putē relnā conducerea afacerilor imperiului. — *Dl Varnav Liteanu*, ministru plenipotențiaru al Romāniei la Berlin, a fost primitu la 19 maiu in audienț'a de cātra imperatul Germaniei, cāruia a remis scrișorile sa de acreditare. — *Statu'a lui Puskin* se va inaugurā adi la 26 maiu in Moscōva, cu mare festivitete, fiindu reprezentata și societatea literatilor din Petersburg. — *La Moscōva* se infliintēza unu gimnasiu universalu pentru slavi pentru junimea din Austro-Ungari'a; 120,000 ruble deja s'au subscrisu.

A conservă frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
tranetie
e problem'a de viétia
a fia-carei
femei.

Asta atérna de cea mai
ingrigita cultivare a pe-
lietii. Conservarea curata
si delicata a acesteia,
inretirea ei in finétia
si frechetia, — stirpirea
retelor, a rosietiei, a pis-
truelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales nimicirea repentina
si durabila a cretielor,
se pôte cefteui deosebitu prin escelent'a si atát de suprin-
diétora in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris.)

unicul nesricaciosu preservativu pentru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a pro-
batu prin mii de esemple cá bunu, de aceea, cá primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu pôte se lipsésca de pe mésa de
toaleta a nici unei dame.

Pr' iul unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Piecu' unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

**În mare și în micu se afla de vëndiare în
calitate originala și se pôte comandá prin epis-
tola în principálu magazinu centralu în Bu-
dapesta városháztér 9 sz. în parfumeri'a
FRIDERICEI SVAR CZ.**

Pentru caletori si calareti!

Lada tare de caletoritu, dupa marime si cvalitate, 2 fl. 85 cr.
— 35 fl. Traista de drumu pentru mana si care se pôte acatiá
6—12 fl. Traista de caletoritu bine arangiata 16—60 fl. Invelit-
to e de caletoritu pentru unelte de toaleta 1.80—7 fl. Carele en-
glese pentru plaid 85 cr. — 2 fl. 50 cr.

Nou! Invelitóre pentru scutirea imbracamintulu 5.75. Pe-
rina de acru 4.80—10 fl., vase de drumu din gummi 1.50—2 fl.
Acoperitoru de drumu, cu perina de acru, 20—50 fl. Orologiu
emer. cu aretatoru de minute si cu clopotielu desteptatoru 8 fl.
Bastonu greu de muschiu de tauru 2.—3.75. Baston atleticu cu
pe'e 5 fl. Ploaru de melasa 4.—12 fl. Ploaru de stofa 2.—4 fl.
Parasolu barbatescu 1.85—4 fl. Tinétóre de ligari, ce se potu
animá de uneri 3.85—10 fl. Cutia pentru sticle de vinu pentru
3. j. 7. brtelie cu 9, 10.50, 13.50. Cutia englesa pentru bani si
harti de valóre 5.25, 6.75, 8. 12 fl. Peria de sirna favorita pen-
tru peru, intrebuintiarea ei este placuta si frescatóre 1.60—2 fl.
Gummi, articoli din Paris pentru apereare personala si cautare
de bolnavi. Cris'iru si spritz 1.80, 2, 2.40, 3.50, spritz in cutia,
cu aparatu apesatoru 3.50, Einsatz de gummi 90 cr., 1.35, 3 fl.
Revolver cu 25 de umpluturi 5—25 fl. Paliu de plóia cu
gluga, care se pôte purtá de ambele parti 11, 11.60, 12
fl. Paliu tare de gummi pentru plóia, pentru calareti
15.75, 17.30, 19 fl.

Sica englesa din piele de porc 15—30 fl., frau
2.65—4 fl., cu doue frane 4.80—8 fl., curéna la scariá
2.50—3.50, ingreunatoru de sica 2.25—3.50, asudatc u
3—5 fl. zabale 1.80—3.50, trenzi 50 cr. — 2 fl., scari-
tia 1.60—3 fl. Cinga cu stringátóre 6 fl. Lampa de
grajdu cu gratia de asigurare, pentru oleiu si petroleu
2.—3.50. Gamasic de calariu din pele de cerbu, si de
viteliu 4.50—7.50. Nuele de calariu din piele de Rino-
cer 60 cr. — 2.50. Manusi de curatitu caii 90 cr. Un-
sóre de inmoiatu piclea 60 cr. — 1. 3 fl., sapunu de curatitu
sieu'a 80 cr. Masine de aruncatu globuri de sticla pentru in-
vietiare la dare la semnu 20 fl., 100 de globuri de sticla umplute
5 fl. La comande alatura pretiu-curentu ilustratu (1—4)

Teodor Kertész,

Budapesta, Dorottya ulcza 1.

Indispensabili

articoli de economía

din adevératu argintu britanicu

se afla de vëndiare cu *a patr'a parte* a pre-
tiulu de fabrica, anume:

	pân'acuma	acuma
6 escelente cutite de mésa, cu adevératu ta- isiu englezescu	fl. 9.—	fl. 2.25
6 furcutie de cele mai fine, din o bucata	fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de mâncatu, massive	fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de cafea.	fl. 3.—	fl. 75
6 rasle, cea mai buna calitate	fl. 6.—	fl. 1.50
1 lingura de scosu sup'a, cea mai buna ca- litate, massiva	fl. 4.—	fl. 1.—
1 lingura de scosu laptele, cea mai buna calitate, massiva	fl. 2.—	fl.—.50
6 tasse de cele mai fine englese Victoria	fl. 2.—	fl.—.50
2 fesnice frumoése pentru mésa séu pianu	fl. 4.—	fl. 1.—

**Tóte cele 40 de bucáti comandate de odata
(in locu de fl. 41.60) numai cu 9 fl. 70 cr.
dimpreuna cu impachetarea.**

Mai departe se afla de vëndiare:

	pân'acuma	acuma
6 cutite de desertu, cu taisiu englezescu	fl. 8.—	fl. 2.—
6 furchitie de desertu, din o bucrta	fl. 5.60	fl. 1.40
6 cutite pré frumosiele, pentru copii	fl. 8.—	fl. 2.—
6 furcutie	fl. 5.60	fl. 2.—
6 lingure de mâncatu	fl. 5.60	fl. 1.40
1 oglinda de toaleta, suprindeitoru frumósá, de întorsu	fl. 6.—	fl. 1.50
1 pré frumósá cutia de zaharu séu de untu	fl. 6.—	fl. 1.50

pân'acuma acuma

1 pré frumosu clopotielu de mésa, cu sunetu argintu	fl. 4.—	fl. 1.—
2 frumoése si mari fesnice de salon	fl. 8.—	fl. 2.—
2 fesnice girandole, cu 4 bratie.	fl. 36.—	fl. 9.—
2 " " " " " "	fl. 44.—	fl. 11.—
6 frumosiele tinétóre de ou	fl. 6.—	fl. 1.50
6 tinétóre de ou si mai frumoése, cu tassa, in o bucata	fl. 11.20	fl. 2.80
1 frumósá cutia de tutunu	fl. 2.—	fl.—.50
1 tinétóre de aprindietóre (chibrituri)	fl. 3.20	fl.—.80
1 stracuratoru de theia	fl. 1.20	fl.—.30
1 preeratoru de zaharu	fl.—	fl.—.80
1 preeratoru de piperu	fl.—	fl.—.40
1 fesnicu pentru trimeau de nópte.	fl. 2.—	fl.—.50
1 sararitia	fl. 2.40	fl.—.60
1 lingura de legume (zarzavaturi)	fl. 2.40	fl.—.60
1 pravu curatitoru, câte unu globurelu	fl.—	fl.—.10

Articuli anunciati de mai multi negustori din Viena
sub titlu de argintu britanicu, sânt numai niste imitatiuni
reu reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in
limpu scurtu devinu negre séu galbene.

Spre a probá, cá anunciul nostru **nu se baséza pe ama-
gire**, iéta ne obligámu in publicitate, cá déca obiectele n'aru
placé cuiva, in limpu de optu dile se le reprimu si se re-
tramitemu banii. Acela dara, care voiesce se-si cumpere
pe banii sei marfe bune si solide, iér nu rele si de nen-
trebuintiatu, se se adreseze **numai de-a dreptul** la magazinul
fabriciei intrunite a articolilor de argintu britanicu:

**Egyesült Britania - Ezüstárúk Gyári raktárába,
BUDAPESTA, Bazar HARIS. nr. 17, Róndeau.
INTRARE: Városháztér 9. si Koronaherczegutcza 8.**

**Comandele prin epistole se efectuescu prin
ntórcerea poștei punctual si cu consciintia.**

(Pretiu de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)